

Recente aanwinsten bibliotheek

Bibliotheekmedewerkers Jack van der Leden, Saskia Leefsma, Marike Lindhout, Martine Meddens en Sylvia Verduin, en redacteur André Nuchelmans belichten een aantal recent door de bibliotheek van de Boekmanstichting verworven publicaties.

Bantal, S. (et al.) (2010)
**Architectuur in Nederland.
Jaarboek 2009/10.**
Rotterdam: NAI Uitgevers, 175 p.
Signatuur: 10-239

Wereldwijd dreigen architectenbureaus in de krater van de financiële crisis te tuimelen. Uit onderzoek van de Bond van Nederlandse Architecten (BNA), eind september 2009, blijkt dat in Nederland de schade door de uitbarsting van de economische Eyjafjallajökull groot is: 43% minder opdrachten, 30% van het personeel ontslagen, dertigduizend arbeidsplaatsen in de bouw verdwenen, grote opdrachten die stilgelegd worden en een gebrek aan vertrouwen bij mogelijke opdrachtgevers. Zo moest Erick van Egeraat Associated Architects, een van de meest succesvolle architectenbureaus in Nederland met meer dan vijf vestigingen door

Europa, het eigen faillissement aanvragen. Belangrijkste oorzaak is dat projectontwikkelaars, woningcorporaties en het bedrijfsleven eveneens ernstige financiële problemen hebben. Dat 'elk nadeel ook hier z'n voordeel heb', zou kunnen worden bewezen als de crisis tot een herbezinning op de inhoud van het architectenvak leidt. In jaarboekland schijnt ondertussen de zon. Dit jaarboek is (internationaal) toonaangevend, maar wordt het niet tijd voor een andere formule? vraagt de redactie zich af, gezien 'de discrepantie tussen de lofzang op de toparchitectuur en de miserabele sociaal-cultureel-economische werkelijkheid waarin die tot stand komt'. Dat een crisis niet alleen negatief is maar ook kansen biedt, lezen we in een essay dat gaat over de toenemende belangstelling voor het zogenaamde 'ontwerpend onder-

zoek'. Het accent ligt bij deze benadering vooral op de maatschappelijke betrokkenheid van de architect. Of zoals Kees Christiaanse het op de Internationale Architectuur Biënnale in Rotterdam in 2009 zei: 'Het is aan architecten om smeulende condities te herkennen en de sociale en duurzame kwaliteit van de stedelijke omgeving met de juiste ontwerp-expertise verder te helpen.' In *Wel of geen stijl* introduceert Kees van der Hoeven een eigen schema waarin hij Nederlandse architectenbureaus indeelt naar stroming. Hij besteedt hierbij aandacht aan een oude maar hardnekkige vete tussen modern en traditioneel. De kern van het jaarboek bestaat uit dertig gebouwen die het afgelopen jaar zijn voltooid, waaronder het succesvolle museum de Hermitage in Amsterdam (Hans van Heeswijk Architecten), het Eindhovense project De Wereld: een rijtje

van eenenvijftig woningen ontworpen door architecten van vier verschillende nationaliteiten, en de Universiteitsbibliotheek in Utrecht (Grosfeld van der Velde/DHV), die zo succesvol verbouwd lijkt dat deze zelfs op zondag vol zit. (SV)

Berveling, J. (2009)

Hebben is houden: wat iedere verzamelaar en boekenliefhebber over zichzelf moet weten.

Soesterberg: Aspekt, 240 p.
Signatuur: 10-170

Wat drijft mensen om hun huis vol te stouwen met suikerzakjes, T-shirts, bierblikjes, postzegels, knuffels of boeken? Op deze vraag poogt Jaco Berveling (socioloog) een antwoord te geven in *Hebben is houden*. Hij constateert een leemte in de verklaringen die daar vooralsnog voor gegeven zijn en die vooral blijven steken in 'een verstoorde vaderbinding en een droevig seksueel leven'. Nader onderzoek leert dat er grofweg drie verklaringen voor verzamelaarsdrift gegeven worden: een natuurlijk verzamelaarsinstinct, verzamelen als investering, en verzamelaars als redders van bedreigde objecten. Maar ook daar stelt Berveling zich niet tevreden mee. In zijn boek gaat hij te rade bij historische, sociologische, economische, sociobiologische en filosofische invalshoeken om het gedrag van verzamelaars te begrijpen. Dat levert aangename literatuur op, doorspekt met de nodige anekdotes uit de monden van diverse verzamelaars. Tot één passende verklaring voor het fenomeen komt Berveling logischerwijs niet. Verzamelaars zijn uiteindelijk toch niet onder een noemer te vangen. Alle verklaringen die hij in de diverse vakliteratuur

tegenkomt, hebben wel iets te bieden. Voor de een is het vooral de behoefte aan status die hem drijft tot het verzamelen van boeken over een bepaald onderwerp. Voor de ander is het meer een investering, terwijl een derde door zijn verzameling een zekere onsterfelijkheid nastreeft. Zo komt elke verzamelaar in dit boek wel iets van zichzelf tegen. Berveling besluit met de conclusie dat er geen enkelvoudige, passende verklaring is, maar dat er wel een 'risicoprofiel' op te stellen valt, bestaande uit negen factoren. Zo vergroten een tolerante partner, jachtinstinct en de drang om sporen na te laten de kans dat u tot het verzamelaarsgilde toetreedt. (AN)

Chorus, M. en I. van Welzen (2010)

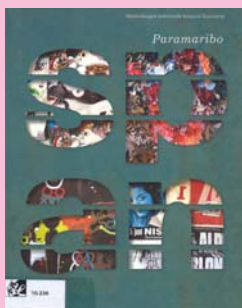
Voorlezen gaat zo: tips en ervaringen uit de praktijk van peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, gastoudergezinnen en buitenschoolse opvang.

Amsterdam/Utrecht: SWP en Nederlands Jeugdinstituut Utrecht, 112 p.
Signatuur: 10-190

Voorlezen aan kinderen is niet alleen erg leuk, maar ook zeer belangrijk voor hun sociaal-emotionele en de taalontwikkeling. De auteurs behandelen in zeven hoofdstukken alle facetten van het voorlezen. Ze richten zich op pedagogische medewerkers, gastouders en leidinggevendenden/managers van kinderdagverblijven, gastouderbureaus of buitenschoolse opvang. De basis voor het voorlezen is het bezit van een gevarieerde boekencollectie. Er bestaan drie criteria voor het aanleggen van een basiscollectie. Belangrijk zijn de leeftijd en ontwikkeling van kinderen en het

soort boek (prentenboeken of voorleesboeken). Naast de collectie is de leesomgeving belangrijk. Kinderen krijgen plezier in lezen als er regelmatig wordt voorgelezen in een prettige, vertrouwde omgeving met een kindvriendelijke inrichting, denk bijvoorbeeld aan de hoogte van de boekenkasten. Verder moet er een goede groepsindeling zijn, waarbij kinderen van dezelfde leeftijd bij elkaar zitten. Als aan deze basisvoorwaarden is voldaan, kan er aan de voorleestechnieken worden gewerkt. Hoe ga je bijvoorbeeld om met jonge kinderen die snel zijn afgeleid? Door rekening te houden met hun gedragspatroon, aldus de auteurs, kun je beweeglijke en onrustige kinderen bij het lezen betrekken. Kinderen vinden het bovendien prettig wanneer een boek meerdere malen wordt voorgelezen. Het feit dat ze een verhaal al kennen geeft ze nog meer plezier. Ook het combineren van ervaringen van het kind met de wereld van het boek is een beproefde techniek bij het voorlezen. Extra aandacht is er in de publicatie voor het meertalige kind, want voorlezen blijkt een uitstekend communicatiemiddel bij meertalige jongere kinderen. Steeds opnieuw voorlezen, erover praten, aanwijzen, gebaren maken en attributen erbij zoeken maakt voorlezen een onmisbaar onderdeel van de taal-

verwerving. Voorlezen dient een vast onderdeel te zijn van het pedagogische beleidsplan van kindercentra, vinden de auteurs. Daarom geven ze praktische adviezen ter verbetering. In de praktijk komt het onderdeel voorlezen er soms karig van af. Ten slotte komt het voorlezen in de buitenschoolse opvang bij de wat oudere jeugd (4 t/m 7 jaar) aan bod. Het boek sluit af met een overzicht van relevante adressen, literatuur en websites. (MM)

Cozier, Chr. en Th. Meijer zu Schlochtern (red.) (2010)

Paramaribo SPAN. Hedendaagse beeldende kunst in Suriname.

Amsterdam: KIT, 192 p.
Signatuur: 10-236

De Surinaamsche Bank verzamelt al jaren kunst van hedendaagse Surinaamse kunstenaars. Van de kunstcollectie verscheen in 2005 een indrukwekkende catalogus ter gelegenheid van het 140-jarig bestaan van de bank. Vijf jaar later bij het 145-jarig jubileum maken verschillende auteurs in deze publicatie de stand van zaken op rond de vraag: waar staat de Surinaamse beeldende kunst anno 2010 en wat zijn de toekomstperspectieven? Initiatiefnemers zijn, nogal onverwacht, het Centrum Beeldende Kunst Rotterdam (CBK) en KIT Publishers (Amsterdam). De directe aanleiding voor het CBK is de afronding van het ArtRoPa-project, Art Rotterdam Paramaribo. In dit artists-in-residence-project ontving het CBK acht Surinaamse kunstenaars in Nederland en waren tien Rotterdamse kunstenaars te gast in Suriname. De publicatie bevat een verslag van deze uitwisseling. Een ander resultaat van het uitwisselingsproject waren exposities op meerdere

locaties in Suriname in de eerste helft van 2010. Het jubileumboek bevat 27 interviews met Surinaamse en Nederlandse kunstenaars over hun ideeën, werkwijze en ervaringen. Essays en analyses plaatsen de besproken Surinaamse kunstenaars in een brede Caribische en internationale context en geven een beeld van het (beeldende) kunstklimaat in Suriname en het culturele klimaat in Paramaribo in het bijzonder. Een van de bijdragen is geschreven door Siebe Thissen en gaat over openbare kunst in de Surinaamse hoofdstad, voornamelijk vluchtige maar kleurrijke muurschilderingen met reclame-doelinden. Menig schildertalent is werkzaam in het commerciële circuit. De verslagen van de interviews leveren interessante, bewogen kunstenaarsportretten op, voorzien van prachtig beeld. Het woord SPAN, in de titel van de publicatie, wordt in het Surinaams geassocieerd met spanning en opwinding, en is raak gekozen. Wanneer de Surinaamse kunstenaar Marcel Pinas (1971) wordt gevraagd naar wat Surinaamse kunstenaars kunnen leren aan kunstenaars uit andere landen, is het antwoord: 'De creativiteit! Wij zijn creatiever dan de meeste kunstenaars in Europa. (...) Wil je hier overleven, dan moet je creatief zijn.' (JL)

Empirica, P.A.U. Education en IBK (2010)

Culturemap: study on the mapping and evaluating of existing platforms (websites) within the cultural sector aimed at stimulating debate and cross-border exchange of matters concerning European culture: final report.

Bonn: Empirica, 2010, 7,4 mb.
<http://www.culturemap.net/index.php?page=downloads>

Welke websites in Europa houden zich bezig met de uitwisseling van artistieke uitingen en informatie over cultuur? Op verzoek van het Directoraat-Generaal Onderwijs en cultuur van de Europese Commissie coördineerde Empirica Gesellschaft für Kommunikations- und Technologie-forschung mbH een inventariserend onderzoek. De onderzoekers stelden zich ten doel tot aanbevelingen te komen om het gebruik van internet ter ondersteuning van informatie-uitwisseling en debat op Europees niveau naar een hoger plan te tillen. De Europese Commissie verwacht zo de aandacht voor het gemeenschappelijke culturele erfgoed en de culturele verscheidenheid van Europa te verhogen ter bevordering van de dialoog en het wederzijds begrip bij een breder publiek. De Europese Commissie ziet hierin eveneens een promotiemiddel voor de Europese kunsten, kunstenaars en instellingen. Dit kan leiden tot versterking van de Europese culturele markt. De inventarisatie telde 388 Europese culturele websites en platforms die voldeden aan minstens één van de volgende criteria: aanwezigheid van een Europese dimensie; vooruitstrevende website functionaliteit; en communicatie met bezoekers via blogs en fora. Uit de analyse kwamen hiaten in kennis en gebruik van web 2.0-functionaliteiten naar voren. De meeste sites bieden geen ruimte voor interactie en contributies van gebruikers. Bovendien is informatie-uitwisseling in meerdere talen – een belangrijke uitdaging in dit kader – buitengewoon complex en kostbaar. Er is sprake van gebrek aan kennis in webcommunicatie bij de culturele instellingen. Dit gebrek zal zich met de tijd oplossen door de instroom van een generatie die is opgegroeid met internet. Maar ook is het inmiddels

mogelijk om met behulp van de 'crowd' naar oplossingen te zoeken voor gemeenschappelijke problemen. Het is daarom voor culturele instellingen van belang een jong publiek aan zich te binden. Dat kan onder meer door intensief en doelgericht gebruik te maken van bestaande netwerkplatforms. Het delen van kennis en ervaring op het gebied van webtechnologie, maar ook op het gebied van bijvoorbeeld auteursrecht, draagt bij aan de ontwikkeling van vaardigheden en capaciteit bij culturele instellingen. Eén van de twee aanbevelingen richt zich dan ook op capaciteitsvergroting in websiteontwikkeling. Met een 'bottom-up' aanpak kunnen problemen rondom meertaligheid of auteursrecht gedeeld worden door de belanghebbenden. Zij worden aangemoedigd gebruik te maken van bestaande EU-programma's als 'Information and communication technologies' ter ondersteuning van ICT-training. Voorts bevelen de onderzoekers aan om relevante websites op grensoverschrijdend Europees niveau financieel te ondersteunen. (SL)

Jagt, M. van der (red.) (2010)
Mugmetdegoudentand 1985-2010: 25 jaar voor en achter de schermen van de theatergroep mugmetdegoudentand.

Amsterdam: Mugmetdegoudentand, 129 p.

Signatuur: 10-229

Theatergroep Mugmetdegoudentand dankt z'n opmerkelijke naam aan een van de raadseltjes van de moeder van acteur Marcel Mutsers. 'Het vliegt in de lucht en het blinkt', was de vraag. Het antwoord bleek 'mus met een gouden tand' te zijn, maar de kleine

Marcel verstond mug! Sinds de oprichting in 1985 is Marcel Musters samen met Joan Nederlof verbonden aan De Mug. Zij vormen met regisseur Lineke Rijxman, die sinds 2005 deel uitmaakt van de groep, de artistieke leiding. De Mug is bekend van spraakmakende voorstellingen als QualityTime, Mug Inn, Inside Out en Sexappeal en series als Hertenkamp en TV7. De acteurs hebben een soort familieband met elkaar, ook al is de samenstelling van de groep menigmaal veranderd. De Mug maakt theater vanuit noodzaak en betrokkenheid met de actualiteit, waarbij ironie en lichtheid altijd kenmerkende ingrediënten zijn. In een tijd dat er voor theatermakers continu gevochten moet worden om overeind te blijven, is het knap dat De Mug de vijftienvijftig jaar heeft gehaald: slechts een bescheiden vierjarige subsidie geeft een financiële basis. In dit jubileumboekje worden verschillende kanten van de groep belicht door recensenten, theatermakers en andere kenners zoals Hein Janssen, Marijn van der Jagt, Pieter Bots en Don Duyns en door Marcel Musters en Joan Nederlof zelf. Ook zijn alle producties vermeld waaraan De Mug heeft meegewerkt. Verlichtinglight is het stuk waarmee ze hun jubileum vieren, een geschiedenislesje verpakt als toneelstuk, waarbij de voor- en nadelen van de Verlichting, een term waarmee de laatste tijd flink wordt geschermd in het politieke debat, onderzocht worden. Lineke Rijxman formuleert het in een interview in de Volkskrant zo: 'Er wordt de laatste jaren ontzettend veel beweerd, met enorm veel agressie en overtuiging. De vorm van de beweringen en de felheid ervan lijken de inhoud volkomen te hebben overgenomen. In dat pandemonium van lawaai om

ons heen willen wij voor onszelf helderheid brengen.' Met dit nobele streven en de geestige, lichte toets die de stukken kenmerkt, neemt De Mug een aparte plek in binnen het Nederlandse theaterbestel. (ML)

Kar-Vervooren, H. van de (2010)
Breda Jazz Festival 1971-2010. 40 xxx een beleving.

Rotterdam: Trichis, 183 p.

Signatuur: 10-245

In 2010 werd voor de veertigste keer het Breda Jazz Festival georganiseerd. De verjaardag was aanleiding om Hennie van de Kar-Vervooren te vragen een jubileumboek over het vierdaagse evenement te schrijven. Haar stond een enorme hoeveelheid materiaal in het Stadsarchief Breda ter beschikking: 219 dozen met 493 mappen met foto's, knipsels, documenten, correspondentie, draaiboeken, programmaboekjes, etc. Ze wilde echter geen historisch overzicht schrijven, maar een toegankelijke publicatie, voor een breed publiek, waarin de beleving van betrokkenen centraal staat. Daarom verkoos ze de vorm van interviews met meer dan veertig muzikanten, festivalmedewerkers, bestuursleden, programmeurs, horecavertegenwoordigers, maar ook bezoekers, sponsors, en andere betrokken

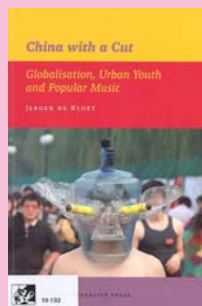
partijen zoals de gemeente Breda en de VVV Breda. De gesprekken gingen telkens over persoonlijke ervaringen. Het resultaat is dan ook een boek vol sfeer, maar daarnaast staat het ook barstensvol feiten en overzichten. Zo benadrukt jazzliefhebber en burgemeester van Breda Peter van der Velden in het voorwoord dat het organiseren van het festival de stad ongeveer 13 miljoen euro aan bestedingen oplevert. De auteur beschrijft wat er voorafging aan het ontstaan in 1971 van wat toen het Oude Stijl Jazzfestival Breda heette. Ze legt een verband met het feit dat Breda een garnizoensstad is. De Koninklijke Militaire Academie (KMA), die al bijna twee eeuwen in de stad gevestigd is, laat enkel militairen toe die een muziek-instrument kunnen bespelen. Rob Cremer, Frans Melzer en Joep Peeters waren de *angry young men* die het festival in 1971 oprichtten, waarna het in hoog tempo uitgroeide tot een vermaard festijn. Dankzij Amerikaanse grootheden, zoals Jim Goodman en Tom Baker, kwam de swing voor het voetlicht. De auteur gaat in op de verschillende locaties door de jaren heen, financieringsperikelen, programmering, bestuur en publiek. De sfeer tijdens het festival is nauwelijks te beschrijven, aldus de flaptekst. Deze jubileumuitgave is evenwel een geslaagde poging. Ter informatie wijs ik op het zomer-nummer van Boekman, nummer 83, dat volledig gewijd is aan festivals. Uit de artikelen blijkt dat enthousiasme een veelgenoemde kenmerk is van festivals. Breda is een treffend voorbeeld. (JL)

Kloet, J. de (2010)

China with a cut. Globalisation, urban youth and popular music.

Amsterdam: Amsterdam University press, 255 p.
Signatuur: 10-132

Sinds het midden van de jaren negentig groeit en bloeit China in economisch opzicht met een verbazingwekkende snelheid. Deze economische veranderingen hebben grote gevolgen voor de Chinese samenleving, politiek en cultuur. Westerse invloeden zijn door de opkomst van internet niet meer buiten te sluiten, hoe hard de Chinese overheid dat ook probeert door bijvoorbeeld Google te censureren. Ook de populaire muziek weerspiegelt deze veranderingen: van punk uit Beijing tot pop uit Hong Kong en Taiwan. Gedurende zestien jaar onderzocht Jeroen de Kloet de opkomst van de popscene in China, de fans en de ontwikkelingen in de muziekindustrie. Hij besteedt uitgebreid aandacht aan de *dakou*-cultuur. Dakou zijn illegaal vanuit het westen geïmporteerde cd's met een inkeping aan de rand, die een cruciale rol speelden in de opkomst van een nieuwe muziek- en jeugdcultuur. Authenticiteit is daarin heel belangrijk: hoe kun je Chinese rock maken die geen kloon is van westerse muziek? Diverse genres worden besproken, van hardcore en heavy metal tot vrouwenpop. Ook begrippen als muziekindustrie, markteconomie en commercialisering krijgen in China steeds meer aandacht, iets waar popmuzikanten niet zo blij mee zijn, omdat het de 'onbedorven' puurheid van de Chinese pop aantast. Deze trend wordt zelfs in hun teksten bekritiseerd. Tot nu toe importeert China méér popmuziek dan het exporteert. De binnenlandse markt is echter vanwege de omvang van de Chinese bevolking zeer aantrekkelijk, zelfs als slechts een klein deel van de

jongeren bereikt wordt. Ook buitenlandse platenmaatschappijen kijken verlekkerd naar het enorme aantal potentiële kopers. De ontwikkelingen binnen de popmuziek staan model voor de worsteling van China om mee te doen met de economische boom zonder het eigen gesloten systeem geweld aan te doen. (ML)

Meggelen, B. van (hoofddred.) (2010)

Almere 2018!? Een verkenning van kansen en betekenissen.

Almere: Gemeente Almere, 124 p., 5,4 mb.

www.almere.nl/vrije_tijd_en_toerisme/content/_pid/kolom1-1/_rp_kolom1-1_elementId/1_1196147

Signatuur: 10-224

Voor het eerst in de 25-jarige geschiedenis van de culturele hoofdsteden komt het initiatief voor een kandidaatstelling uit de bevolking. 'Almere is toe aan zijn eigen Louvre, de Almeeders zijn er klaar voor', aldus Marcel Kolder, een van de initiatiefnemers van het Burgerinitiatief Almere 2018 Culturele Hoofdstad, tijdens een presentatie van de ambities op 12 mei 2010 in cultureel centrum Corrosia! in Almere-Haven. Hij is een van de vele enthousiaste burger-aanhangers van het plan. Dat komt goed uit, want participatie van burgers staat op een hoog plan bij de beoordeling van kandidaat-steden. Ook het bedrijfsleven en de gemeente zien de voordelen. Bert van Meggelen kreeg van het college van B&W de opdracht zich te buigen over de vraag wat de kansen en de mogelijke betekenissen zijn voor Almere als de stad zich kandidaat stelt voor de Europese Culturele Hoofdstad van 2018. Van Meggelen, directeur van Maatwerk, een bureau voor stedelijke projecten

en planologie, is thuis in het onderwerp: hij was intendant voor de stad Rotterdam als Europese Culturele Hoofdstad in 2001 en betrokken bij de benoeming van de Europese Culturele Hoofdstad voor 2009 (Linz, Oostenrijk en Vilnius, Litouwen) en 2010 (Essen, Roergebied). De verkenning biedt het verslag van meer dan 150 gesprekken met burgers, maatschappelijke en culturele organisaties en het bedrijfsleven. Uit dit veldonderzoek zijn de thema's voortgevloeid: het Almeerse landschap, Almere als New Town, burgerparticipatie, jongeren in Almere en de maatschappelijke en culturele schaaflsprong. Van Meggelen demonstreert in deze kleurrijke publicatie dat Almere met deze thema's nauw aansluit bij de beoordelingscriteria van de jury: een culturele hoofdstad moet iets speciaals te bieden hebben, het programma moet een Europese dimensie hebben en de culturele hoofdstad moet er voor alle bewoners zijn. Hij adviseert de gemeente om een bidbook te laten maken voor de kandidatuur. Geen nood overigens wanneer het gestelde doel onverhoopt niet bereikt wordt, want een bidbook kan dienen als een blauwdruk voor de toekomst. Voor meer informatie: www.almere2018.nl (JL)

Moureau, N. en D. Sagot-Duvauroux (2010)

Le marché de l'art contemporain.
Parijs: La Découverte, 125 p.
Signatuur: 10-221

Ondanks (of misschien juist dankzij) de financiële crisis blijven de prijzen van beeldende kunst stijgen. Keer op keer melden Christie's en Sotheby's recordbedragen. Een tekening van Raphaël werd in december 2009 geveild voor 32 miljoen euro, een portret van Rembrandt voor € 22

miljoen en een Picasso in mei 2010 voor ruim 82 miljoen euro. De tot nu toe hoogste prijs werd in 2006 betaald voor een schilderij van Jackson Pollock: 140 miljoen dollar. Het aantal Russische en Chinese puissant rijken groeit en die hebben qua verzamelbeleid nog een inhaalslag te maken. Als de liquide middelen mondiaal toenemen, stijgen de prijzen van kunst. Verzamelaars en investeerders die kunst als belegging beschouwen, kiezen liever voor oude meesters of 'klassiek' moderneren die hun waarde altijd behouden. De hedendaagse kunst is eerder in trek bij liefhebbers en bij musea die de ontwikkelingen op de voet willen volgen. De markt richt zich de laatste tijd dus vooral op topwerken waarvan de kwaliteit onomstotelijk vaststaat, want zijn Jeff Koons en Damien Hirst over vijftig jaar nog net zo gewild als nu? Juist over deze grillige markt voor hedendaagse beeldende kunst gaat dit Franse boekje, waarbij de ontwikkelingen vanuit economisch en sociologisch perspectief worden geanalyseerd. Chinese schilders bleken bijvoorbeeld opeens enorm in trek, maar deze hausse lijkt alweer over zijn hoogste punt heen te zijn. De prijsontwikkeling op de hedendaagse kunstmarkt blijft koffiedik kijken, veel onvoorspelbare variabelen spelen een rol: kunstenaars, galeries, conservatoren, tentoonstellings-

makers, verzamelaars en critici. Subjectieve oordelen, flitsende marketing en een flinke dosis geluk bepalen, naast talent uiteraard, of de carrière van een beeldend kunstenaar al of niet succesvol is. Een fraai staaltje van uitgekende marketing bedacht de manager van Damien Hirst: hij bracht 218 werken direct op de veiling, waarbij het circuit van de galeries straal werd gepasseerd: opbrengst 120 miljoen dollar: kassa! (ML)

